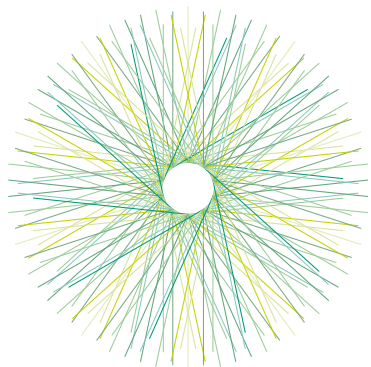

eip-agri
AGRICULTURE & INNOVATION

Ilgtspējīga lopkopība

Inovācijas lauku saimniecību stabilitātei un
rentabilitātei

Finansē

European
Commission

Saturs

Ilgtspējīgas lopkopības iespējas	3
Oglekļa saglabāšana	4
Ganīšanas sistēma, kas samazina SEG emisijas	5
Stratēģijas ilggadīgo ganību apsaimniekošanai	6
Spēcīga un stabila piensaimniecība	7
Infografika: Ilgtspējīga lopkopība	8

Brošūra sagatavota sadarbībā ar Eiropas Inovāciju partnerību lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai (EIP-AGRI), kuru izveidoja Eiropas Komisija. Pasākuma mērķis ir veicināt inovācijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs, labāk savienojot pētniecību ar praksi.

Brošūrā ir iekļauti darba grupu un citu inovāciju projektu veikto pētījumu rezultāti, kas saistīti ar četriem tematiem EIP-AGRI fokusgrupās: par oglekļa saglabāšanu, SEG emisiju mazināšanu, ilggadīgām ganībām, spēcīgām un stabilām piena ražošanas sistēmām.

► Ilgtspējīgas lopkopības iespējas

Lopkopji patlaban saskaras ar vairākām problēmām. Viena no tām ir prasība samazināt saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi, tajā skaitā samazināt SEG emisijas, lai tiktu nodrošināta lielāka dzīvnieku labturība un mazināta ražošanas intensitāte, kas rezultātā veicinātu ražošanas sabalansēšanu ar labiem ienākumiem. Lopkopjiem ir daudz iespēju, kā palielināt savu saimniecību stabilitāti un rentabilitāti.

Ilgtspējīga ganību apsaimniekošana var piedāvāt veidus, kā piena lopiem nodrošināt labu barību, veicināt SEG emisiju samazināšanu, saglabāt augsnē oglekli, samazināt klimata pārmaiņu sekas un daudz ko citu. Digitalizācijas un lēmumu pieņemšanas atbalsta instrumenti var palīdzēt lauksaimniekiem labāk apsaimniekot lauksaimniecības dzīvniekus, piemēram, uzlabot resursu izmantošanu un izmaksu efektivitāti.

Brošūrā ir izceltas vairākas tēmas un minētas iespējas, kā ilgtspējīga lopkopība un ganību apsaimniekošanas sistēmas var palīdzēt lauksaimniekiem risināt problēmas. Aplūkoti iedvesmojoši darba grupu un citu inovāciju projektu rezultāti, kas pēta risinājumus ilgtspējīgākai un stabilākai lopkopībai, galveno uzmanību pievēršot lauksaimniecības dzīvniekiem, kā arī parādīti veiksmīgas sadarbības un zināšanu apmaiņas piemēri.

Robb Ričmonds (Rob Richmond) piedalījās EIP-AGRI fokusa grupā "Oglekļa saglabāšana". Galvenos atzinumus var skatīt faktu lapā vai pilnajā ziņojumā EIP-AGRI mājaslapā.

► Oglekļa saglabāšana

Zālājiem ir milzīgs potenciāls oglekļa (C) uzglabāšanai augsnē. Oglekļa piesaiste uzlabo augsnes veselību, padara augsni noturīgāku pret nelabvēlīgiem laika apstākļiem, veicina klimata pārmaiņu seku mazināšanu un var uzlabot ganību kvalitāti. Ilgtspējīgas lopkopības sistēmas galvenais uzdevums ir atrast vislabāko apsaimniekošanas veidu, lai apvienotu dzīvnieku audzēšanu un augsnes ekosistēmu saglabāšanas pasākumus, piemēram, oglekļa uzkrāšanu, barības vielu apriti un bioloģisko daudzveidību.

Ganību apsaimniekošana augsnes veselībai

Kopš 2005. gada piensaimnieks Robb Ričmonds apsaimnieko savas ganības, koncentrējoties uz oglekļa saglabāšanu augsnē. Ieguldītais darbs atmaksājās, augsnes ir kļuvušas auglīgākas.

Robb ir bioloģiskās piena lopkopības saimniecības īpašnieks, apsaimnieko 200 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes Kostvoldā, Apvienotajā Karalistē. Uzlabojot ganību sistēmu, viņam ir izdevies palielināt organisko vielu līmeni augsnē. Saimniecībā izmanto rotācijveida ganīšanas sistēmu. Tas nozīmē, ka ganības maina katru dienu, tādā veidā ganību zāle ātrāk atjaunojas. "Lai ieviestu šādu ganīšanas sistēmu, nepieciešama laba plānošana un atbilstoša ganību infrastruktūra," skaidro Robb. "Mainot ganības katru dienu, zāle ātrāk atjaunojas un tā tiek efektīvāk izmantota. Saimniecībā nelietoju minerālmēslojumus, bet kūtsmēslus, kas uzlabo augsnes mikrofloru, līdz ar to atjaunojas augsnes rezerves."

Roba ganīšanas prakse ir palielinājusi ganību produktivitāti. Tādējādi ganības ir izturīgākas pret sausumu, saglabājas vairāk mitrums, kā arī oglekļa klātbūtne augsnē sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu. Robb norāda: "Augsne ir jūsu kapitāls. Svarīgi tai ir dot kaut ko pretī, nevis tikai ņemt. Vērojama strauja izaugsme, mācoties apsaimniekot ganības bioloģiskajai piena ražošanai un augsnes uzlabošanai. Redzot rezultātu, ka ganības kļūst produktīvākas un spēj ražot efektīvāk, rodas cerība, ka spēšu iedvesmot citas saimniecības visā Eiropā."

Seko Robam Twitterī: @herbalpasture

Uzziniet visus EIP-AGRI fokusgrupu "SEG emisiju samazināšana" rezultātus EIP-AGRI mājaslapā.

► Ganīšanas sistēma, kas samazina SEG emisijas

Lopkopības nozare ir viena no nozarēm, kas rada lielākās SEG emisijas. Ganīšanas sistēmas uzlabošana ļauj govīm ganīt efektīvāk, tādā veidā samazinot emisiju veidošanos. Pieaug interese par precīzo lauksaimniecību, mērīšanas metodēm un digitālajiem rīkiem, kas palīdz lauksaimniekiem samazināt, uzraudzīt vai pārvaldīt saimniecības emisijas.

Iekšā vai ārā? Digitāls rīks ganību uzraudzīšanai

Projektā "Ganāmpulka monitors" ir izstrādāts rīks, izmantojot GPS izsekošanu, lai uzraudzītu atsevišķu govju atrašanās vietu. Ierīce skaidri norāda, cik daudz laika govīs pavada iekšā un ārā. "Monitors nodrošina lauksaimniekiem digitālu iespēju redzēt, cik daudz laika govīs ir pavadījušas ganībās, un vai tas ir pietiekami," saka projekta partnera ILVO koordinatore Stefānija Van Vajenberga (Stephanie Van Wayenberg). Tas var atvieglot govju kustības izsekošanu, kā arī piens iegūst lielāku vērtību – govīs to ražo, dzīvojot brīvībā un svaigā gaisā.

Dodot govīm iespēju ganīties, tām ir pieejama svaiga zāle, kā arī kopumā tas palīdz uzturēt veselīgu augsnes ekosistēmu. Ganīšana palīdz samazināt amonjaka emisijas. Ja govīs mazāk laika pavada telpās, pastāv mazāka iespēja, ka fēces sajauksies kopā ar urīnu, kas sekmētu amonjaka veidošanos. Govju ganīšanās ilguma pagarināšana ir viena no iespējām Flandrijas un Nīderlandes lauksaimniekiem pierādīt, ka tiek veikti pasākumi amonjaka emisiju samazināšanai.

Izmantojot datoru vai viedtālruni, lauksaimnieks var redzēt datus par ganāmpulka kustību. "Rīks ir pārbaudīts Beļģijas un Nīderlandes saimniecībās. Mēs augstu vērtējam saimniecību pārstāvju atsauksmes. Tehnoloģijas tiek izstrādātas ciešā sadarbībā ar lauksaimniekiem. Viņi mums izsaka savas vēlmes un vajadzības. Piemēram, ja tiek konstatēts, ka sensora paraugu ņemšanas ātrums pārāk daudz ietekmē akumulatora darbības laiku, tehnoloģijas nodrošinātājs to labos un pielāgos tehnoloģiju vajadzībām. Mēs ceram, ka šo tehnoloģiju atbalstīs un izmantos vairāk lauksaimnieku visā Eiropā."

Vairāk informācijas:

<https://www.iof2020.eu/trials/dairy/grazing-cow-monitor>

Šis projekts ir viens no projektiem "Pārtika un saimniecība 2020" (IoF2020), kas veicina tehnoloģiju ieviešanu Eiropas lauksaimniecības pārtikas ķēdēs, lai stiprinātu konkurētspēju un ilgtspēju.

Uzziniet vairāk: <https://www.iof2020.eu/>

EIP-AGRI mājaslapā atrodiet iedvesmu un rezultātus no EIP-AGRI fokusgrupas “Ilggadīgas ganības”, tostarp apkopojošu faktu lapu un pilnu ziņojumu.

► Stratēģijas ilggadīgo ganību apsaimniekošanai

Ilggadīgajām ganībām ir vairākas priekšrocības – bioloģiskā daudzveidība, ekosistēmu uzturēšana, oglekļa piesaistīšana un dzīvnieku veselības uzlabošana. Ilgtspējīgas apsaimniekošanas stratēģijas var palīdzēt maksimāli izmantot šīs priekšrocības zālāju audzēšanā lopkopības vajadzībām. Digitālie mērīšanas un lēmumu pieņemšanas rīki var palīdzēt palielināt efektivitāti un optimizēt audzēšanu. Lauksaimniecības produktu, piemēram, gaļas, piena un siera dažādība lauksaimniekiem var palīdzēt radīt augstāku tirgus vērtību. Zināšanas šajā jomā ir būtiskas, lai spētu palielināt ganību rentabilitāti.

Bioloģiski daudzveidīgas ganības kvalitatīva piena iegūšanai

Kā kvalitatīvas ganības var ietekmēt piena izslaukumu un tā kvalitāti? Šo jautājumu pēta Portugāles darba grupa projektā “Ilggadīgas ganības” Azoru salās. Projektā veikti izmēģinājumi, kuros izmantotas bioloģiskas un daudzveidīgas ganības. “Mēs vēlamies pārbaudīt augsnes atšķirību ietekmi uz zālāju botāniskā sastāva attiecību dažādos mitrumu apstākļos, tā ietekmi uz ražību un kvalitāti,” skaidro projekta koordinators Eduardo Vasoncelos (Eduardo Vasoncelos). Projekta ietvaros izmantotajās ganībās ir par 30% vairāk pākšaugu. “Rezultāti liecina, ka, ja govīm ir pieejamas ar pākšaugiem bagātas ganības, var iegūt par 8% lielāku piena izslaukumu. Taču mums vēl ir vajadzīgi vairāki izmēģinājumi, lai noteiktu, kā izmaiņas ietekmē piena kvalitāti.”

Pākšaugu ieviešana var palīdzēt samazināt sintētisko mēslojumu izmantošanu un vajadzību pēc importētām barības sastāvdaļām. Piens no šīm ganībām var dot labumu lauksaimniekam, nosakot augstāku piena cenu. “Mēs cieši sadarbojamies ar piensaimniekiem un lauksaimnieku apvienībām, pārbaudot dažādu ganību veidus un to ietekmi uz piena izslaukumu un kvalitāti. Lauksaimnieki atbalsta metodes, kas varētu veicināt piena izslaukuma palielināšanos. Ir vērojama tendence, ka ražotāji aizvien vairāk vēlas ganībās iekļaut pākšaugus. Mēs turpināsim meklēt kvalitatīvu daudzgadīgu zālāju sēklas, lai atrastu maisījumu ar vislabākajiem rezultātiem. Lai dalītos pieredzē un demonstrētu rezultātus praksē, projekts paredz izveidot atbalsta sistēmas.”

Vairāk informācijas: EIP-AGRI mājaslapā.

► Spēcīga un stabila piensaimniecība

Piensaimniecības pašlaik saskaras ar ekonomiskām un vides problēmām, piemēram, nepastāvīgām cenām, nelabvēlīgiem laika apstākļiem un tirgus prasībām attiecībā uz dzīvnieku labturību. Uzlabojot ganību apsaimniekošanu, var ražot kvalitatīvu pienu par labāku cenu. Pieredzes apmaiņa var palīdzēt lauksaimniekiem veidot savas saimniecības spēcīgākas un stabilākas.

Nīderlandes darba grupa “Maksimālais piena daudzums no zāles” pēta uzņēmējdarbības sistēmas, kurās ganībām ir galvenā loma un kur ganību zāle palīdz iegūt pēc iespējas kvalitatīvāku pienu. 2018. gada augustā septiņi bioloģiskie piensaimnieki, viens siera ražotājs un viens konsultants apmeklēja vairākas piensaimniecības Īrijas dienvidrietumos, lai redzētu, kas notiek aiz Eiropas robežām. Koordinators Harms De Vrijs (Harm De Vries): “Apmeklējām lauku saimniecības, kuras orientējas uz iespējami lielāku zaļbarības iekļaušanu barības devā, izmaksas var samazināties, precīzi apsaimniekojot zālāju zeltņus. Mēs vairāk koncentrējamies uz zālaugu ganībām un iegūstam maksimāli daudz piena no govīm. Mūsu govīs parasti nepavada tik daudz laika ārā. Papildu barošana var radīt lielākas izmaksas, bet mēs iegūstam labu, stabilu produkciju.

Lai gan nav iespējams mainīt ražošanas sistēmu vienas dienas laikā, bija ļoti interesanti redzēt, kā tiek vadītas dažādas pārvaldības sistēmas. Zināšanu apmaiņa lauksaimniecības nozarē ir vērtīga visiem tajā iesaistītajiem. Mēs varam daudz mācīties no citiem saimniekiem.”

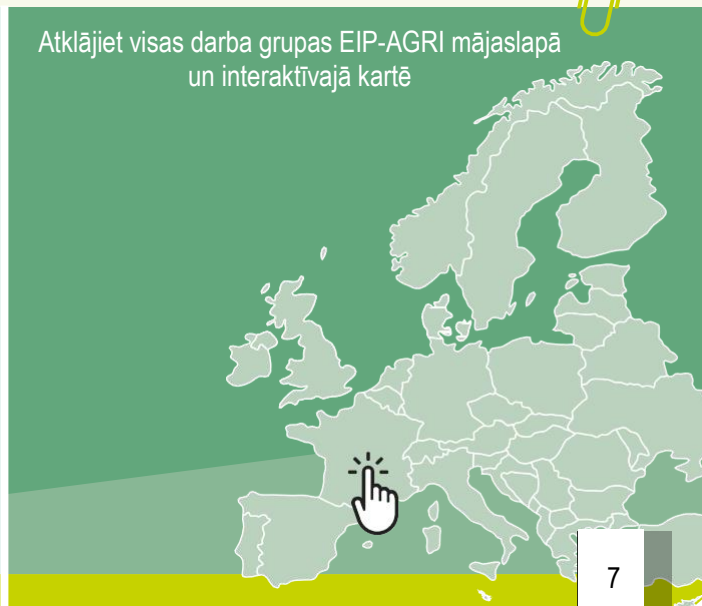
Vairāk informācijas meklējiet: EIP - AGRI mājaslapā.

EIP-AGRI fokusgrupa “Spēcīgas un stabilas piena ražošanas sistēmas” pētīja piena lopkopju problēmas un risinājumus. Meklējiet visus rezultātus EIP-AGRI mājaslapā.

“Horizon 2020” tematiskie tīkli savieno lauksaimniekus, darba grupas un citus inovatīvos projektus visā ES, lai veicinātu zināšanu pārnesi:

- “EuroDairy” atbalsta uz praksi balstītas inovācijas piensaimniecībā: www.eurodairy.eu
- “4D4F” uzlabo lēmumu pieņemšanu par piensaimniecībām, pamatojoties uz datiem: www.4d4f.eu

Atklājiet visas darba grupas EIP-AGRI mājaslapā un interaktīvajā kartē

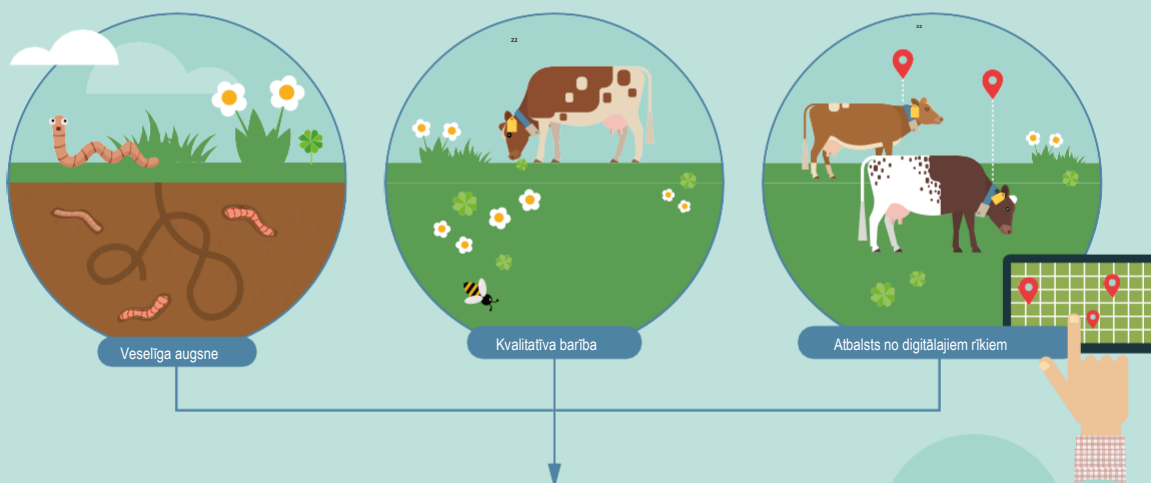

Ilgspējīga lopkopība Inovācijas lauksaimniecību stabilitātei un rentabilitātei

IZAICINĀJUMI

Labā ganību apsaimniekošana

IEGUVUMI

